

ಧಮ್ಮ ಪದಗಳು

<p>“ಯಂ ಹಿ ಕಿಚ್ಚಂ ತದಪವಿದ್ಧಂ, ಅಕಿಚ್ಚಂ ಪನ ಕಯಿರತಿ; ಉನ್ನಾಳನಂ ಪಮತ್ತಾನಂ ಕೇಸಂ ವಡ್ಧಂತಿ ಆಸವಾ.”</p>	<p>ಯಾರು ದುರಹಂಕಾರಿಯೋ, ಅಜಾಗರೂಕನೋ ಹಾಗೂ ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಬಿಡುವನೋ, ಬಿಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡುವನೋ ಅವನಲ್ಲಿ ಆಸವಗಳು ಬೆಳೆಯುವವು.</p>
--	--

ಧಮ್ಮಪದ-292, ಮಿಶ್ರವರ್ಗ

ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು

ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎನ್. ಗೋಯಂಕ (1924-2013)

(ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆ, ಧಮ್ಮ ಖಿತ್ತ, ಭಾರತ 1983)

(‘ಫಾರ್ ದ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಆಫ್ ಮೆನಿ’ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಅನುವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.)

ಪ್ರೀತಿಯ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳೇ ಮತ್ತು ಶಿಬಿರ ಸಂಘಟಕರೇ,

ಈ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಧಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳು ನಡೆಸಿದ 50 ಶಿಬಿರಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡವು. ಈ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಫೆಬ್ರವರಿ 1983ರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಧಮ್ಮ ಹರಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಜೊತೆಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಶಿಬಿರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾನ, ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಊಟ ಉಪಹಾರ, ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು.

ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ವಿಪಶ್ಯನ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರು ನನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿಬಿರದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ, ಧ್ಯಾನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ, ನನ್ನ ಸೂಚನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಬಿರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಧಮ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಅವಕಾಶಗಳ ಪೂರ್ಣ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು, ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಇಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಫಲಕೊಡದೆ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳ ಶಿಬಿರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಇದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಧಮ್ಮ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಶಿಬಿರ ಮುಗಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಶಿಬಿರ ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಸಹ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರ ಆಚಾರ ಸಂಹಿತೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರು ಇತರರ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮಾಗಿ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಧಮ್ಮವನ್ನು ಬಳಸುವುದಾಗಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಧಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯು ಎಂದಿಗೂ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಸಾಧನವಾಗಬಾರದು ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಬಾರದು.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳು ಶಿಬಿರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಹಿತಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿದಿನ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಧಮ್ಮ ಸೇವಕರ ಮೈತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿತ ಟೀಪುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ನಡೆಸಬೇಕು. ಟೀಪಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಯಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆ ಬಂದರೆ, ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಅಗತ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರು ಬೋಧನೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಟೀಪುಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಧಮ್ಮವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಥವಾ ಸಂಘಟಕರು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರ ನಡುವೆ ಸಂಘರ್ಷ ಏರ್ಪಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರ ಜೊತೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅದು ವಿಫಲವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಆಚಾರ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.

ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸಂಘಟಕರಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಬಿರಗಳಿಗೆ ಅವು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಸೂಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ನೀತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದಾನ ಮತ್ತು ಶಿಬಿರದ ಹಣಕಾಸು

ಶಿಬಿರದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ, ಶಿಬಿರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಮುಂಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ. ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ದಾನದಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭ್ಯಾಸದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ದಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಲು ನಾವು ಪದಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಶಿಬಿರದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಸ್ಥಳೀಯ ದಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲು ಶಿಬಿರ ಸಂಯೋಜಕರನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಬಾಡಿಗೆ, ಆಹಾರ ಖರೀದಿ, ಸಾರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಆರಂಭಿಕ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚವೂ ಸೇರಿದೆ. ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಶಿಬಿರದ ಹತ್ತನೆಯ ದಿನ ಶೇಕಡ 20 ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊರತೆಯಿದ್ದರೆ, ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶಿಬಿರದ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಮತ್ತು ಪಡೆದ ದಾನದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸೂಚನಾ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಹುದು.

ಶಿಬಿರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೊರತೆ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಭರಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ವಾರ್ತಾಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಆ ಕೊರತೆಯು ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮುಂಬರುವ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವ ತೊಂದರೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯ ನಂತರವೂ ಕೊರತೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ, ಆಗ ಅಂತಹ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಿಬಿರದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದಾನ ಪತ್ರ ಇದೆ. ಶಿಬಿರ ಸೇರಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ತಗುಲಬಹುದಾದ ವೆಚ್ಚದ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ಅವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. (ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಣವಾಗಿ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ). ದಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಈ ಶಿಬಿರಗಳಿಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಬರುವ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹಾಕುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಿಬಿರ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಥಳ ಆಯ್ಕೆ, ಹಣಕಾಸು, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಶಿಬಿರ ಸಂಯೋಜಕರು ನೇರವಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

(ನೆನಪಿಡಿ : ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗೋಯಂಕಾಜಿಯವರಿಗೆ ಬರೆಯುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಬಂದರೆ, ನೀವು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣವು ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಂಘ ಅಥವಾ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಹೇಗೆ ಆದರೂ ಹಣವು ಗೋಯಂಕಾಜಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀಡದಿರುವುದು ಮುಖ್ಯ.)

ಶಿಬಿರದ ಆಹಾರ/ತಿನಿಸು ಪಟ್ಟಿ

ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಆಹಾರದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ, ಸರಳವಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಸ್ಯಹಾರಿ ಊಟವನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಪಶ್ಯನವು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಘಟಕರು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಆಹಾರದ

ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಅಡಿಗೆಯವರ ಭಾವನೆಗಳಾದ “ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು” ಅಥವಾ “ಆರೋಗ್ಯದ ಆಹಾರಗಳು” ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜೈವಿಕ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ, ಸಾವಯವ ಆಹಾರಗಳು ಮುಂತಾದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುವ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

‘ವಿಶೇಷ ಆಹಾರದ’ ವಿನಂತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಶಿಬಿರದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ದೇಣಿಗೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇತರರ ದಾನದ ಮೇಲೆ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೆನಪಿಸಬೇಕು. ನೀಡುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಾರಮಿಗಳನ್ನು (ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗಳನ್ನು), ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿತ್ಯಾಗದ ಗುಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಊಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಶಿಸ್ತಿನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆಹಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರಬಹುದು. ಶಿಬಿರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಆಚಾರ್ಯರು ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಬೇಕು. ನ್ಯಾಯಯುತ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ, ಧಮ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂಕೀರ್ಣ ಆಹಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಕರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಭಾವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೇ ಬಿಡಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಶಿಬಿರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಅದು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ, ಒಂದೇ ಲಿಂಗ ಅಥವಾ ವಿರುದ್ಧ ಲಿಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇರಬಾರದು. ಇದು ನಿರ್ವಾಹಕರಿಗೂ (ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್‌ಗೂ) ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಂಗಮರ್ದನ (ಮಸಾಜ್) ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಕ್ಕಕ್ಕಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮಸಾಜ್, ಗುಣಪಡಿಸುವ ಕಲೆಗಳು, ಯೋಗ, ತೈ ಚಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳು ಶಿಬಿರ ನಡೆಯುವಾಗ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಧಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ತರಬೇತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪಶ್ಯನದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅದರ ಮೂಲ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಧಮ್ಮದ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಗೋಯಂಕಾಜಿಯ ಅಂತಿಮ ಮಾತು

ಧಮ್ಮದ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ನೀಡುವ ದಾನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೈಸೆಯೂ ಪವಿತ್ರವಾದ ಹಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಧಮ್ಮದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಆಚಾರ್ಯರಾಗಲಿ, ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಲಿ, ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳಾಗಲಿ, ಶಿಬಿರ ಸಂಘಟಕರಾಗಲಿ ಈ ಹಣದ ಮಾಲೀಕರಲ್ಲ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಪ್ರಯಾಣ, ಊಟ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಬಹುದು. ಧಮ್ಮದ ಹಣವನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ, ವಸ್ತುಗಳ ಖರೀದಿ ಮತ್ತಿತರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಮೇಲಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳು ಧಮ್ಮ ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿ ಅಧಿಕ ಮೈತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ ,

ಗೋಯಂಕಾಜಿಯವರೊಡನೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ : (ಪು.64) ವಿಶ್ವದ ಬಡವರು, ಹಸಿದವರು, ನಿರಾಶ್ರಿತರು, ರೋಗಿಗಳು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಪಶ್ಯನ ಧ್ಯಾನಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾತ್ರವೇನು?

ಗೋಯಂಕಾಜಿ : ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಧಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಯಾರಿಗೇ ಆದರೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯೆಂದರೆ, ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಪರಿಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಕರುಣೆಯಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಸುತ್ತ ನೋವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ “ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಕಾಳಜಿಯಿಲ್ಲ, ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವವು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಅವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಸೇವೆ ಮಾಡುವಾಗ, “ಈಗ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯವನ್ನು ಜನರ ಸೇವೆಗೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಕ್ರಿಯೆಯು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ” ಎಂಬ ಹುಚ್ಚುತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ತಪ್ಪು .

ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಜವಾದ ಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ನೀವು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಸೇವೆಯು ಬಲಯುತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : (ಪು.80) ಸಹಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಗೋಯಂಕಾಜಿ: ಗುಣಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಟ್ರಸ್ಟಿಯಾಗಲು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಅನರ್ಹ ಗೊಳಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಆಚಾರ್ಯರಾಗಲು, ಟ್ರಸ್ಟಿಯಾಗಲು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾಗಲು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದರೆ, ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಅಂತಸ್ತು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಧಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅರ್ಹನಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ “ನಾನು ಸೇವೆ ಮಾಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ” ಎಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವಿರುತ್ತದೆ. ಕಾವಲುಗಾರನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕೇಳಿದರೆ, ಕಾವಲುಗಾರನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಕೇಳಿದರೆ, ನಾನು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ಅಥವಾ ಅವಳು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಆಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅರ್ಹನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಅಥವಾ ಅವಳು ಇತರೆ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಲುಪಬಹುದು. ಧಮ್ಮ ಸೇವೆಯು ಅಹಂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಅಹಂ ಅನ್ನು ಕರಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : (ಪುಟ 81) ವಿಪಶ್ಯನ ಮಾಡುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ಥೂಲವಾದ ದೇಹದ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ಸಹಾಯಕ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಶೂನ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅಲುಗಾಡುವುದು ಮುಂತಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಯಾಜಿಯವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಇತರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟು ಮಾಡದೆ ಶೂನ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಸ್ಥೂಲ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯೇ? ಅಥವಾ ಧ್ಯಾನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಶೂನ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕೇ?

ಗೋಯಂಕಾಜಿ: ಸರಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಯಾಜಿಯವರು ಹೇಳಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಯಾಜಿಯವರು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಇರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿಸುವುದು ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಆಗ ಅವರು ಅಂತಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಇದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಷಯ. ಬಹಳ ಅನುಭವಸ್ಥ ಆಚಾರ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬುದ್ಧರ ಮಾರ್ಗವು ಶಾಂತಿಯ ಮಾರ್ಗ. ನೀವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯೇ ತುಂಬಿದ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ನೀವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಡಿ. ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಧಾರ. ನೀವು ಸಯಾಜಿ ಉ ಬಾ ಖಿನ್ ಅವರ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ, ನೀವು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು “ಸರಿ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಶರೀರವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬೇಡ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: (ಪುಟ 83)ಪುಣ್ಯವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಗೃಹಣ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಗೋಯಂಕಾಜಿ : ಬಾಯಾರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀವು ನೀರು ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ತನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬೊಗಸೆಯೊಡ್ಡದಿದ್ದರೆ, ನೀರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಪುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಪಡೆಯಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸಂಕಲ್ಪ ಇರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಅರ್ಥಹೀನ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀವು ಒಂದು ಪ್ರಸಾರ ಕೇಂದ್ರದ ತರಹ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಮೈತ್ರಿ ಪಡೆಯುವವನ ಗ್ರಾಹಕ ಶಕ್ತಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಂದರೆ ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾರ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೊಡುವ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವವ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪುಣ್ಯ ವಿತರಣೆಯು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: (ಪುಟ 103) ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಪಶ್ಯನ ಸಾಧಕರಾಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಸಂದರ್ಶಕರ ಪ್ರವಾಹವೇ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಮನೆಗೆ ಸಂದರ್ಶಕರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಶುಭ ಸೂಚಕವೇ?

ಗೋಯಂಕಾಜಿ: ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತೀರಿ?

ವಿಪಶ್ಯನದ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನರು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಪಶ್ಯನ ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಸತ್ಕರಿಸಲಾರೆ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಆಗ ನೀವು ವಿಪಶ್ಯನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

“ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಅತಿಥಿಗಳು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಂತೆ ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಜನರು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅದೃಷ್ಟವಂತ.” ಹೀಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಆನಂದದಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು. ಮತ್ತು ನೀವು ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಆರಾಮವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೈತ್ರಿಯಿಂದ, ವಿಪಶ್ಯನದಿಂದ

ಮಾಡಿ. ಹೀಗೆಯೇ ಮಾದರಿ ಗೃಹಸ್ಥನು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : (ಪುಟ 159) ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಲು ತಲೆಬಾಗುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೇನು ?

ಗೋಯಂಕಾಜಿ: ನೀವು ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಲೆಬಾಗಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸಿದಿರಿ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿರುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದು (ತಲೆಯ ನೆತ್ತಿಯು) ದೇಹದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಮೈತ್ರಿ ಕೊಡುವ ಅಥವಾ ಧಮ್ಮ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವಿಪಶ್ಯನ ಧ್ಯಾನ ಸಾಧಕನು ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರತಿಫಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದು ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ. ಮೊದಲ ಸಲ, ತಲೆಯ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತಾ 'ಅನಿಚ್ಛ'ದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ, ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಸಲ 'ಅನತ್ತಾ'ವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ನಾವು ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ, "ಸರಿಯಾಗಿ ತಲೆಬಾಗಿದಿರಾ?" ಎಂದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೀವು 'ಅನಿಚ್ಛ'ವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ನೋಡು ಎಲ್ಲವೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ" ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ದುಃಖವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, "ಯಾವುದು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ದುಃಖದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ, ಅದು ಸುಖದ ಮೂಲವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. 'ಅನತ್ತಾ'ದಿಂದ "ನಾನು", 'ನನ್ನದು' ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ಅದು ಕೇವಲ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹದ ವಿದ್ಯಮಾನ" ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ರೀತಿಯಿಂದರೆ ತಲೆಯ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅರಿವಿನಿಂದಿರುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : (ಪುಟ 159) ಶಿಬಿರದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳು ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲ, ಅವು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಗೋಯಂಕಾಜಿ : ಪ್ರತಿ ಶಿಬಿರದಲ್ಲೂ ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ತ್ರಿರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಶರಣು ಹೋದಾಗ ಅದು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಯಲ್ಲ. ತ್ರಿರತ್ನಗಳ ಗುಣಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನೀವು ತ್ರಿರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಶರಣು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಆ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿದರೆ, ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಅದು ನಿತ್ಯಾಚಾರಣೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವು ಪಂಚಶೀಲಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ, ಅವುಗಳನ್ನು ನೀವು ಕನಿಷ್ಠ 10 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆಗ ಅದು ನಿತ್ಯಾಚಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ದೃಢ

ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಶರಣಾದಾಗ ನಿಮಗೆ ನೀಡುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೀವು ಧ್ಯಾನ ಸಾಧನೆಗೆ ಶರಣಾಗುತ್ತೀರಿ. ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಶರಣಾದರೆ ಅದರಲ್ಲೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಧಮ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಬೇಕು. ಧಮ್ಮವನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಹೇರಬಾರದು ಎಂಬ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಯಾರು ಧಮ್ಮವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬೇಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಧಮ್ಮವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡಾಗ, ಆಚಾರ್ಯರು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಕಲಿಯಲು ತಯಾರಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು ನಿತ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಅರ್ಥವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಆನಾಪಾನ ಕೊಟ್ಟಾಗಲೂ ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: (ಪುಟ -160) ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಧಮ್ಮಸೇವಕರು ಅತಿಯಾದ ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಳಲುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಆಚಾರ್ಯರ ಪಾತ್ರವೇನು?

ಗೋಯಂಕಾಜಿ : ಸರಿ, ಯಾರಿಗೂ ಅತಿ ಒತ್ತಡ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಚಾರ್ಯರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸೇವಕರು ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಧಮ್ಮ ಸೇವೆಯಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ದಣಿದಿರುವುದನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರು ಕಂಡರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಲು, ಮತ್ತೆ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ನಂತರ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಪುನಃ ಸೇವೆ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಯಾರ ಹೆಗಲಮೇಲಾದರೂ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮೀರಿ ಕೆಲಸ ಬಿದ್ದರೆ ಅದು ಆರೋಗ್ಯಕರವಲ್ಲ. ಇದು ಆಗುವುದನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರು ತಡೆಯಬೇಕು.

ಭವತು ಸಬ್ಬ ಮಂಗಳಂ-ಸರ್ವಂಗೂ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ.

ಧಮ್ಮ ನದಿ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

2026- ಹತ್ತು ದಿನದ ಶಿಬಿರಗಳು : ಜನವರಿ 14-25, ಫೆಬ್ರವರಿ 11-22, ಮಾರ್ಚ್ 4-15, ಏಪ್ರಿಲ್ 8-19, ಮೇ 6-17, ಜೂನ್ 3-14, ಜುಲೈ 1-12, ಆಗಸ್ಟ್ 12-23.

ಧಮ್ಮವನ, ಮೈಸೂರು 2026- ಹತ್ತು ದಿನದ ಶಿಬಿರಗಳು : ಫೆಬ್ರವರಿ 18-ಮಾರ್ಚ್ 1, 4-15, ಏಪ್ರಿಲ್ 15-26, ಮೇ 6-17, ಜೂನ್ 10-21, ಜುಲೈ 28-ಆಗಸ್ಟ್ 8, 19-30, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 16-27,

ಮೂರು ದಿನಗಳ ಶಿಬಿರ : ಜನವರಿ 23-26, ಜೂನ್ 25-28, ಡಿಸೆಂಬರ್ 24-27.

ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು: www.dhamma.org/schedules/schvana.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ : 88805 19658

ವಂತಿಗೆ : ವಾರ್ಷಿಕ: ರೂ.100, ವಂತಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ :3194101004234; IFSC code:CNRB0003194; ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್, ನಾಗರಬಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಖಾತೆದಾರರು:ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ. ಹಣ ಸಂದಾಯದ ವಿವರ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಚೆ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಷ್ಪ .ಎಸ್., ಮೊ.ಸಂ:7337734934 ಗೆ ಎಸ್.ಎಮ್.ಎಸ್.ಮಾಡಿರಿ.

ಮುದ್ರಕರು: ಬಿ.ಪ್ರದೀಪ ಕುಮಾರ್, ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಶ್ರೀಮತಿ ಆರ್. ಚಂದ್ರಮತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಪರವಾಗಿ.

ಮುದ್ರಣ: ಐರಣಿ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, 4ನೇ ತಿರುವು, ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ.ಕಾಲೋನಿ, ದಾವಣಗೆರೆ-2. ಪ್ರಕಾಶನ:ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್, # 7/1, 3ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಎನ್.ಆರ್.ಕಾಲೋನಿ, ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ ಶಾಲೆ ಎದುರು, ಬೆಂಗಳೂರು 560 004. ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು: ಜಿ.ಟಿ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪ

Printed by B.Pradeep Kumar, Published by Smt. R. Chandramathi on behalf of Karnataka Vipassana Prachara Samithi Trust and Printed at: Airani Offset Printers, 4th Cross, K.H.B.Colony, Davangere-2 and Published at Karnataka Vipassana Prachara Samithi Trust, #93, 30th Cross, Banashankari 2nd Stage, Bengaluru - 70. Editor: G.T. Govindappa,

ಇಂದ:

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್

7/1, 3ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಎನ್.ಆರ್.ಕಾಲೋನಿ, ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ ಶಾಲೆ ಎದುರು, ಬೆಂಗಳೂರು 560 004.

ಗೆ,